

АЛИМЖАННЫ ШӨЛҮ

Казах ССР, Алимжан Бак-
таевтин аял кодамандан паз
агелден болтп кукурузанын
чагай джудун бэр тарылга
хоуууе кайбарш чоруй
барган. Кускэр чакын куку-
рузанын алдын ышкан оңи-
сарыг мочактары хун чы-
рынгга төрөденин турар.

Алимжаннын ачаы бол-
ган кырган-адаы бүтү ызы-
лымда мал каларып, байларга
хөлөктөп чоран. Чер ажи-
лын база ышкан, тарас шө-
лүн күзөп турар-даа, бүтү
чер — байларын турган.
Алимжаннын адамы хөлөк
амыдырадаа хонду калып,
шыдашай, өске амыдырал-
ды диеп агелен: төрөп че-
бинин журну шынааларын,
кадыр датарын, каран чөтөс
ховуларын эрты кезеп, Па-
мирдин бедик сыпып ашкан.
Кыдаттын Савылыга база
чөткөн. Ылчалажон револю-
ция мурунда эки амыдырал-
ды ол тыппаан.

Алимжаннын салым-чолу
50 чылдарын төнүздө
улам өөрүшкүдү, уаут ас-
кемекти болган. Азамына
болган кырган-адамынын өс-
көн, төрөп чөригип кырыга
Октябрьдын Кызыл тугу ы-
чаарда дөрөн ажит чыл дү-
гүдүлө кыскап келген. Ы-
чанган оң салым-чолу, а-
дыралы адамыншап, кыр-
ган-адамындаа сыр өскө
болган. Оң азамынын мал
каларып, байларга хөлөктөп
чоран чөригип, Алатауа ча-
суур тургустунган, «Октяб-
рын 40 чылы» колхоз сайы-
ран турар. 14 нацияларын
төлөкчилери ол колхозта
эп-жайрадып чурттап,
ажылдап турар. Бактаевти
олар база акы-думга өзү-
биле уктаанар. Оңу колхоз-
ка түздөп алган, бажын ту-
дар чөри хөмчөп берген. А
оң соодаа нагайжыккан
чурттап, бажын тууду
берген: ышкы бажын кы-
зыл-даа бий адааргаар ышкы.
«Октябрьн 40 чылы» кол-
хоз даяын үзөткөн хоо-
раашынын уруктарына
ычарада ажит эртин турган.
Колхозтун ажил-айлы чор-
ту сайыраан болган кукуру-
за өстүрө кылдыр специал-

КӨДЭЭ ТУДУГЛАРДА

«Тыла көдө туду» трестин тудугулары ССРЭ-
нин тургустунганында бэр 60 чыл оюнга утукту-
тур чарышын бедик көрүдүшүнгөн кыркын ту-
рарар. Көжү чорутуу механизациянын колхозна-
нын тудугулары бч чылды эрткен он айлардаа
15787 дөрбөчтин метр чурттага шөлтү база 2500 баш
шөр малга калжаларын болган оон-даа өскө обь-
ектилерин ажилдага кыргенер.

Юбилейлиг чылда көлөгө
чурттага шөлтү тууларынын
теменин бедилерин чөдип
алары КМК-ларын коллек-
тивтериниң социалист ху-
дөдөлөринде база көрдүнгөн.
Эрткен он айларда Сары-Сеп-
те № 958 КМК, Чалалаа
№ 463, Кызыл-Малыкты
№ 741 көжү чорутуу меха-
низастантыган колонналар
чурттага бажынарын ажи-
лдага кыргенерин планнарын
эрткен айларда күөскөтөнөр.
№ 741 механизацияланган
колоннада коллектив он
айларда 3890 дөрбөчтин метр

чурттага шөлтү ажилдагы-
ларга хөлөктөп, ол чалалаа
биле планын 105,5 хуу күө-
скөтөн. Сары-Септе № 958
КМК-нын тудугуларын 1028
дөрбөчтин метр планниг тур-
гаш, хөк кырында 1087
дөрбөчтин метр чурттага
шөлтү хулаалган.

№ 463 КМК-нын тудугу
бригадалары район төвү Ча-
лаана хоорайда болган со-
хотарда элден каш чурттага
бажынарыннын туудун доо-
зуп, 1300 дөрбөчтин метрин
чурттакчыларга хөлөктөн.
Ол-ла КМК-нын тудугулары

ТУДУГЛАРЫНЫ КҮЖҮ-БИЛЕ

Бо юбилейлиг чылда Ууу-Хем районун үзөтүр бүтү-
рүдөлөринин тудугуларын чурттага бажынарын, уруглар
албан чөрилерин, култура төптөрүн ажилдага кыргер тал-
зы-биле планын оңалжаларын чөдипкенин боттадылар,
ССРЭ-нин 60 чылыга утуктуу калбарган социалист чары-
шка эки кыргын турарлар.

Эрткен айларын дүгүдүндө районун чуртачыларын 8
мүн дөрбөчтин метр чурттага шөлтү алган. Ол ээрде, эр-
ти чылдын ол-ла үзө-биле дейсөтө, ажил-ипчилер чур-
ттага шөлтү 23 хуу хонду алган болуп турар. Юбилейлиг
чылда «Красноярск» ГЭС туудугу эргеленин № 2 КМК-да
чурттага бажынарын 2,3 катан, а № 3 КМК 21 хуу хонду
ажылдага кыргенер.

Чам устанган бөр Чам Чам-Хол суурда 160 уругга аска-
сал. Хайбаракан 10 нобдугу аллага төвү, 624 өрөөнчө
өрөөрчө никала, 14 наашын кыргер тараа болган Чам Ха-
лаан Арыг хоорайда 624 олуттуу шөккө колхозакан, 8,5 ка-
дөмстр сүз дачымылган, кол насос станциянын тууду
болган өскө-даа объектилер ажилдага кырген.

Ш. ПРГП.

КУСКУ ХОВУ АЖЫЛДАРЫ
(Түңнел медээ)

Он бирги беш чылдын ийи
чылынын таразын ажааттын-
ган. Республиканын таражы-
лары 111 мүн гектар чөдөн 80
мун тонна таразын ажаап ал-
ган. Нити дүжү ортуула-биле
гектардан-на 7,2 центнер
болган. Эрткен чылдын 25 мун
тонна тараа ажааттынган азы
дүжү гектардан-на 3,9 цент-
нер турган.

Бо чылдын Чөөн-Хемчик ра-
йонун таражыларын чөдип-
кирил ажилдаан. Олар со-
циалист чарыштын бирги
чөри алганнар. Ук район он
мүн гектар чөри таразын
ажааган болган гектардан-на
13,2 центнер дүжүтү алган.
Барыш-Хемчик район ийи мүн
гектар чөригип бир гектары-
дан-на 7,5 центнер дүжүтү
ап, ийини чөри элөдөн.

Районналар чарыштын өң
сөдүгү чөри гектардан-на
үш центнер дүжүтү алган Тес-
Хем район элөдөн. Оң билин-
де дөрөдөн район — тара-
лаа Танды. Бо районун тара-
жыларын 32 мүн гектар
чөригип бир гектарына оңаш-
тыр 5,6 центнер дүжүтү ал-
ган.

Ажилдагылардан Кара
Марк атыг советоз гектардан-
на 23,1 центнер дүжүтү
ажаап алган, социалист
чарыштын тилекчиси болган.
Манаа ук советозун актылаан
чөригип чыл болган дөмдө-
лөрнө туугула. А ийини чөри
— гектардан-на 16 центнери
алган «Алал-Малдыр» советоз.
Шүптү төс советоз гектардан-
на он центнерден чыл тараа
алган. Нытаарга Барыш-Хем-
чиктин «Дон-Терезин» 14,8
центнери гектардан-на ап

Республиканың аңынырты
ыш ажилдагыларында аң-
ныр сезону эгелден бэр
ындыр-ла ур болбаан. Аң-
чылар баштайгы олчалары
хүлөзөп алып пунтиларда
дужаал эгелей бергенер.

Тес-Хем районун аңыныр-
тыыш ажилдагынын чам-
ды аңчылары тайгалардан
олча-оманкты эеп келгенер.
Оларын экилген дини, иш
болган өскө-даа аңынырны
көштер багый эвөс шынарлыг
болуулан.

ЧУРУКТА: хүлөзөп алып
пунтилар аңылаачыны Вик-
тор Лопсэз иш көштерин
сорттап тур.

Т. КУНГАННЫ ФӨТӨҮ.

Т. Мельникова, республиканың Статистика
органнарын кыдыс эргел-
кенин.

«Социалист чарыш массаларын чоргалдык
ажыл-ипчилер. Азын алаш көр болза, ижил-
лерин бедик медереди болган илөкөйчө чорууга ол
улөдөлөстөгөн болур. Ылан-ла ымыл илөкөй бүдү-
рүлөңи кураагыларын дилеп тып, аларын ажил-
даа а киригеринге, ажилды ажитын болган шы-
нарын бедилеринге дузаал турар».

СЭКП-нин XXVI съездинде СЭКП ТК-нын Отөбт
илөкөстөгөн.

Съездини бо айттымшын-
дары партия, совет болган
ажыл-агыл органдарын оо
талаа-биле ажилыга кол
чөри элөдөр, а профсоюз
организацияларын дорт та-
маарык дөрөңи бедик та-
рыска-биле билип турар
бис. Бистин «Барлык» со-
хотта профсоюз комитеди
ылда паркомуну ууртууга
ыл-биле ажил-ипчилер орту-
ауна чарыш калбан нече-
редиг, дөштөг кылдыр ор-
ганизастар, оң кыргаччылар-
нын күөнишкенин план-
ныг дааталары, социалист
хүдөдөлөрин күөсөдиринче
улаандырар дөшт соогу чыл-
дарда ажилда элөдөн илөкөй-
жипкен.

Манаа кол чүдү чарышка
советтун бүтү ажилышпа-
рын хаара тууар, оларын а-
ны-агыл категорияларын:
саямчаларга, каларчыларга,
механизаторларга, хову
ажылдагыларга, чолалы-
ларга болган өскө-даа мер-
ежилди кыргенерин чары-
шын пегелдөөн таарымчалыг
болуп дөшт оңу мергежил
айы-биле аны-агы кылдыр
көчүгү киригеринге болуп
турган кылган. Ычанган
чыл эгелден ажил-агынын
удуртуктарынын база спе-
циалистерин, хөд-ипти ор-
ганизацияларын төлөкчө-
чөригип кыргалган-биле
оңу бирден-бир чөккө сайа-

ТАЙГА, СЫННАРДА
ТҮЛҮКТЭЭН

Ыраакы Тере-Хол сооко-
зууна орууга кыргер бир көл-
алары аңыныр ажилы. Бөл-
пону аңылаары ССРЭ-нин 60
чыл оон төлөтүп, утуктуу
эрткен аңыныр түшө-
лөдөрнү түгүтүлөкчү өзү-биле
ажааттын, 1982—1983 чылдар-
нын аңыныр сезону чөдип-
кирил эрткери таланы-биле
социалист хүдөдөлөргө
алган.

Бо сезонда олар даян, киш
болган өскө-даа үзө-биле өзү
көргөн нити-биле 21 мүн
рубул түгө бөлөкчө чөри-
ге дүжөр деп планыг даат-
таларып. Ычанган бөдөс
ажит аңылар Бус ишпи, Ор-
ту сым, Хаан тайга ышкан
сынарга баштайгы хар чаан,
сезон эгелдөрн бөдөс
аңыт, аңыт, аңыт-чөдип,
оң-чөдөстөгү аңыт-чөдөт.

Бистин Тере-Холге бо чыл-
дын оңашан байдалы — ол
дөдө хар оңаш дүжүтү, та-
галарда оңаш уаут аска болуп
турар. Тайга-сыннарда
аңыт аңыт ховар болган
коокуу хөм эртеринде ки-
рин турар дөрөңи хөйгөр-
лөргөн. Ычанган хууга
ламания үзө-биле күөсөтө
эки шынарлыг, элөк «эм-
чак алдыны» дүжаап, алган
хүдөдөлөрин чөдипкенин
күөсөтө дөшт аңылардан ол
шудургу, шыдамыккай, кызы,
мөк чорук, кижи бүрүндөп
бот-харымсалга негөттинер.

Эрткен чылдарда бисте чам-
ды аңылар аңыныр балет-
терия улаан, аңыныр өлүгүн
өскө ийин аңында дүжөр,
өскөсө сөйгөр чамдык фак-

Аңыныр сезону

Эрткен аңыныр сезонуна
бистин аңылаарымыстын бе-
летке чөригип дүжааган
өдүңүгү шынары эки бол-
гон дөмдөдөс чөдүр. Ку-
рунче эки шынарыг өдү-
көж дүжааган дөшт Крас-
ноярскке дүжааттынган түн-
дөн биске 31 хууу немей то-
дөн берип турар. Бо база бис-
тин аңылаарымыстын ыма-
маккай аңыныр түнөдө
болуп.

Чыл бүрүдө эки шынарыг
өдүкү дүжаап, чамыштып
ышкы эрес-шудургуу, ыма-
маккай соруктуу көргүзүп
келген арга-дуржуалыг аң-
чылар бисте хөй. Оларын
иптигиле М. А. Соваа, С. И.
Мунаук, Б. Н. Тамаа, А. И.
Найлан, И. Е. Шымыр, хо-
роон аңы А. С. Шокон,
А. Ш. Бадыр, С. Л. Даваа,
А. А. Чигден, С. Л. Шимит
оңаш болган өскө-даа эр-
ти сезонда хөй, эки шына-
рыг даян көштерин дүжаап,

